

se domnívati, že jde o peněžní ústav, který byl v lidové mluvě až dosud označován jako prachatická záložna. Nevyhovuje proto nově zvolené znění firmy, pokud obsahuje dodatek »Prachatická«, »Prachaticer«, předpisu čl. 20 obch. zák., jinak však proti zvolenému znění firmy, zejména »Záložna pro obchod a živnosti« by námitek nebylo.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávnění. Lze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že každá nová firma musí vyhovovati zásadě firemní pravdivosti a musí se zřetelně lišiti od firem již zapsaných, nelze mu však přisvědčiti, pokud dochází k závěru, že tomu tak není v tomto případě. Slovem »Prachatická« se poukazuje jen k sídlu společenstva a, poněvadž společenstvo má skutečně sídlo v Prachaticích, nepřekáží nic s hlediska pravdivosti firmy, by nebyla zapsána do společenstevního rejstříku (sr. sb. n. s. čís. 6034). Nová firma stěžujícího si společenstva se však také zřetelně liší od firmy Občanské záložny v Prachaticích, jak jest zapsána ve společenstevním rejstříku, a jedině tento zápis jest podle § 4 společenstevního zákona a § 20 obch. zák. rozhodný při posuzování přípustnosti zápisu nové firmy. V tomto řízení nelze vůbec k tomu přihlížeti, zda snad Občanská záložna v Prachaticích, jest obecně známa pod názvem Prachatická záložna, nezapsaným ve společenstevním rejstříku a že by proto mohla nastati záměna s její firmou. Tato skutková podstata by snad za ostatních předpokladů zákonných opodstatnila žalobu pro nekalou soutěž. Otázky nekalé soutěže nelze však řešiti v rejstříkovém řízení.

Čís. 12500.

Ten, kdo protiprávně (bez vědomí a souhlasu majitele domu) a bez stavebního povolení přeložil vchod do domu, aniž majiteli domu umožnil, by sám učinil opatření na straně domu, kde byl nový vchod a kde za dřívějšího stavu nebylo příčiny něco opatřovati, ručí za úraz, jež utrpěla osoba vcházející do domu, který by nebyla utrpěla, kdyby byla šla vchodem původním, nyní zataraseným. Přímého důkazu příčinné souvislosti nebylo tu zapotřebí.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1933, Rv I 1994/31.)

Žalobkyně byla zaměstnána u Filipa P-a v domě čís. 33/V Praha, patřícím hlavnímu městu Praze a pronajatém representaci židovské obce náboženské, ve kterémž domě byla také umístěna židovská lidová jídelna, kam chodívalo denně na 200 lidí. Žalované židovské pohřební bratrstvo provádělo stavbu domu na sousedním pozemku, uzavřelo vchod do domu č. 33/V, dalo vybourati na jižní straně se strany dvora ze své parcely nový vchod do domu toho upravením přízemního okna na vchod a zřízením dřevěných schodů vedoucích přes úzký dvůr žalovanému družstvu patřící po úzkém dvoře u domu čís. 33/V do vy-

bouraného okna. Tyto změny byly provedeny, aniž byl dán stavební souhlas a aniž byl stavební úřad a hospodářský úřad hlav. města Prahy vyrozuměn. Nového vchodu muselo se používati ku příchodu do domu čís. 33/V i k východu z něho. Před 12. březnem 1929 napadlo mnoho sněhu a dne 12. března 1929, když šla žalobkyně po onom nově zřízeném schodišti domů, byla zraněna zledovatělým sněhem, který se utrhł se střechy domu čís. 33/V. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně náhrady škody na hlavním městě Praze, na representaci židovské náboženské obce a na židovském pohřebním bratrstvu. Řízení proti prvním dvěma žalovaným bylo ponecháno v klidu, načež procesní soud první stolice uznal žalobní nárok proti židovskému pohřebnímu bratrstvu důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: První soud má za to, že žalovaná strana svémocným zřízením nového vchodu s přístupem po schodech nekrytých střechou zavinila úraz žalobkyně. Proti tomu dovozuje odvolání, že jednak není pozitivního předpisu, který by ukládal zřízení střechy při schodech, jaké žalovaná strana dala postavit, jednak že tu není příčinné souvislosti mezi postupem žalované strany a úrazem žalobkyně, poněvadž úraz nebyl přivoděn vadou díla žalovanou stranou zřízeného, ani opomenutím vyžádati si stavební povolení, nýbrž že nehoda byla přivoděna spadnutím sněhu se střechy domu čís. 33/V, kterého žalovaná strana neužívá. Podle skutkového stavu jest jisto, že žalovaná strana svémocně uzavřela vchod do domu čís. 33/V, tedy do domu cizího, že svémocně provedla stavební zařízení bez zachování předpisů stavebního řádu a vybourala nový vchod do domu čís. 33/V s jižní strany toho domu, kde tání a uvolnění sněhu na střeše je rychlejší. Spadnutí zmrzlého sněhu na žalobkyni je ovšem náhoda, ale ke škodě touto náhodou způsobené zavinila podnět strana žalovaná, která protiprávně (bez vědomí a souhlasu majitelky domu č. 33/V a bez stavebního povolení) přeložila vchod do domu, aniž majitelce domu umožnila, by sama mohla učiniti opatření na straně domu, kde byl nový vchod, a kde za dřívějšího stavu nebylo příčiny něco opatřovati. Třeba že není obvyklé zřizovati střechu nad takovým novým přístupem do domu, přece protiprávní postup žalované strany vyvolal situaci, bez které by žalobkyně nebyla přišla k úrazu, ona musila jíti po nově zřízeném přístupu do domu, a tím vlastně žalovaná zavinila podnět k úrazu žalobkyně, v tom je zavinění žalované strany, a proto jest říci, že žalovaná strana je odpovědna za škodu. Základ ručební povinnosti u žalované strany je v předpisu § 1311 obč. zák., kde se praví: »dal-li kdo k náhodě podnět svým zaviněním, neb přestoupil-li zákon, který se snaží předejiti náhodným poškozením, ručí za veškerou škodu, která by se jinak nebyla stala«. Žalovaná strana protiprávně, tedy zaviněně provedla onu změnu, přestoupila zákon (stavební řád), jehož předpisy sledují účel, by se zabránilo i náhodným škodám, změna ta, an přístup do domu byl přeložen takto na jinou stranu domu, kam by žalobkyně nebyla musela jinak přijíti, zavinila podnět k nahodilému poškození. (Randa: Schadenersatzpflicht, 2. vyd. str. 47—49, Krčmář: Právo obli-

gační 1926 str. 207—209, Stubenrauch 8. vyd. str. 668.) Z těchto důvodů jest rozhodnutí prvního soudu ve věci správné, uznán-li žalobní nárok co do důvodu po právu, odvolací soud posuzuje však věc po právní stránce s hlediska § 1311 obč. zák. Toto odchylné posouzení právní nečiní však odvolání odůvodněným, a musel býti napadený rozsudek potvrzen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po stránce právní posoudil odvolací soud věc správně a stačí odkázati k podrobným a výstižným důvodům napadeného rozsudku, k nimž vzhledem k vývodům dovolání jest připomenouti ještě toto: Správně na souzený případ bylo použito ustanovení § 1311 obč. zák., poněvadž úraz žalobkyně byl způsoben sice náhodou, žalovaný však ručí za veškerou újmu, která by se jinak nebyla stala, ježto dal k náhodě svým zaviněním příčinu, přestoupil zákon, který se snaží předejítí náhodným poškozením a pletl se bez nutnosti do cizích jednání. Vždyť žalovaný s věm o c n ě bez vědomí a souhlasu majitelky domu č. p. 33/V (obce Pražské) a bez stavebního povolení přeložil vchod do tohoto cizího domu, aniž umožnil majitelce domu, by sama učinila potřebné snad opatření, jehož vyžadoval stav věci přeložením vchodu do domu na jinou stranu. Tento postup byl zřejmě protiprávní, a vyvolal, že žalobkyně byla nucena vcházeti do domu nově zřízeným vchodem a tam utrpěla úraz, který by byla neutrpěla, kdyby byla do domu šla vchodem žalovaným zataraseným. V tom spočívá zavinění dovolatelovo, tím přestoupil zákon (jednak předpisy občanského zákona o právu vlastnickém, jednak též stavební řád) a pletl se bez nutnosti do cizích jednání, učiniv svémocně bez vědomí a svolení vlastnice změnu na jejím domě tak podstatnou. Přímého důkazu příčinné souvislosti v takových případech není podle ustálené judikatury potřebí (sr. Gl. U. N. F. 5933, 2048, 1050). Netřeba proto zkoumati, zdali opatření žalovaným svémocně na cizím domě učiněné způsobem vylíčeným, bylo dílem správným a zda a jakého dalšího opatření by bylo bývalo potřebí, aby se zabránilo úrazu žalobkyně. Žalovaný dal k náhodě svým zaviněním příčinu a proto ručí za škodu na h o d i l o u a netřeba zkoumati, zda jinak zavinil úraz žalobkyně, totiž, zda se dopustil nějakého opomenutí nebo překročil nějaké nařízení tím, že prozatímní vchod a schody neopatřil střechou tak, aby bylo zabráněno úrazu chodců provisorního vchodu používajících. Zavinění dovolatelovo záleží již v tom, že za okolností vylíčených přeložil svémocně a protiprávně vchod do cizího domu a nikoli v tom, že provedení nouzového vchodu bylo nezpůsobilé. S odchylným názorem dovolatelovým vzhledem k určitému zákonnému předpisu (§ 1311 obč. zák.) nelze souhlasiti.